

En elev fra hvert hold løber ud til en bunke ordkort i midten af gymnastiksalen. De må hver vende tre kort og får et stik, hvis de finder et dansk og et engelsk ord med samme betydning. Det er en god måde at repetere glosser på, mener lærer Lene Pedersen.

KROPPEN KAN MINDE ELEVERNE OM STUMT D

Bevægelsesøvelser skal understøtte læring - også når det gælder om at huske nutids-r.

TEKST: HENRIK STANEK

De ældste elever skal kunne ordklasserne, have styr på nutids-r og vide, om et ord som spændende slutter på ene eller ende. Den slags sproglige finurligheder kan kroppen hjælpe dem til at lære, men først skal lærerne overbevise eleverne om, at bevægelse i timerne ikke hindrer dem i at nå pensum inden afgangsprøverne.

Tværtimod styrker det eleverne til afgangsprøven, når de laver bevægelsesøvelser, som understøtter deres læring, siger Merete Løvgreen. Hun holder kurser og udgiver undervisningsmaterialer til bevægelse i den faglige undervisning fra sit firma Sproggen.

»Jeg har set elever sidde til diktat og tage pegefingern op for munden, fordi de har haft en aktivitet, hvor de skulle liste af sted med fingeren for munden, når de havde trukket et ord med stumt d. De staver ordet rigtigt, fordi kroppen er blevet deres hjælpelærer«, siger Merete Løvgreen.

Er det rød stue, vi går på?

Merete Løvgreen er tidligere lærer og brugte bevægelse til at understøtte sine elevers læring, længe før det blev et lovkrav. Hun medgiver, at det er en særlig udfordring at inddrage bevægelse i de ældste klasser.

»Jeg havde engang forberedt et grammatikforløb og præsenterede det med ordene: 'Nu skal vi hygge os med grammatik'. Eleverne hørte kun ordet hygge, og jeg skal love for, at det blev der«.

Merete Løvgreen har også oplevet elever sige: »Fint, Merete, er det rød stue, vi går på?«, når hun har bedt dem øve engelsk ordstilling ved hjælp af et puslespil.

»De ældste elever får hele tiden at vide, at de har travlt med at nå pensum, så man er nødt til at vise dem, at de øver præcis det samme som i hæftet«.

Appeller til elevernes fornuft

Det er en god ide at appellere til elevernes fornuft, mener projektleder Lise Sohl Jeppesen fra

Dansk Skoleidræt, som også tilbyder kurser og undervisningsmaterialer om bevægelse.

»Elever i overbygningen kan godt forstå, at det har en effekt at komme op at stå, fordi deres hjerne begynder at arbejde langsommere efter 20 minutters stillesiddende arbejde. Man kan også tale med dem om, at bevægelse i skolen er et lovkrav, de er nødt til at følge«.

Man kan involvere dem ved at lade dem lave kort med stikord og sætninger til en aktivitet.

»Stoffet i udskolingen er mere komplekst end i de yngre klasser. Det gør det sværere at kombinere undervisningen med noget kropsligt. At man laver walk and talk om en analyse, får ikke kroppen til at understøtte læringen. Det er nemmere, når eleverne skal repetere«, siger Lise Sohl Jeppesen.

Øvelser kan gå galt

Store elever fylder og larmer mere end små, så det kan være svært at skabe plads til bevægelse i klasseværelset, og går man udenfor, risikerer man at tage opmærksomheden fra de elever, der sidder og kigger ud. Lærere kan også være bange for at miste kontrollen, mener Merete Løvgreen.

»For mange lærere er undervisning lig med ro og overblik. Derfor skal man måske gå langsomt til værks. Eleverne får også udstillet deres fejl langt mere end på et stykke papir, for man risikerer, at Palle står alene ved posten med stumt d, mens alle andre er marcheret hen til hårdt d«, siger hun.

Både Merete Løvgreen og Dansk Skoleidræt oplever, at lærerne i overbygningen er interesserede i bevægelse og ønsker konkrete materialer og ideer, hvor fagligheden er omdrejningspunktet.

»De efterspørger kurser om, hvordan de kan supplere med bevægelse, og vi har måttet genoptrykke vores hæfter til dansk og matematik i de ældste klasser«, siger Lise Sohl Jeppesen. ☺

freelance@dlf.org

FAGLIGE ØVELSER MED BEVÆGELSE

DET DRILSKE D

Læreren laver en bane med skilte for henholdsvis stumt, hårdt og blødt d. Eleverne stiller sig tre og tre et stykke derfra med en bunke ordkort foran sig. En gruppe ad gangen trækker et kort, læser ordet højt, finder ud af, hvordan d'et lyder, og bevæger sig hen til det rette skilt med kortet på følgende måde:

- **Stumt d:** Eleverne lister på tåspidserne med en finger for læberne.
- **Hårdt d:** Eleverne tramper hårdt og svinger armene frem og tilbage som en soldat.
- **Blødt d:** Eleverne går langsomt med bløde knæ, så de slinger let.

STØRRE ELLER MINDRE END

Læreren hænger to skilte med de matematiske tegn for større end (>) og mindre end (<) op på endevæggen med lidt afstand imellem og lægger et stykke derfra to mindre og to større bolde sammen med en bunke kort med regnestykker.

Eleverne deles i to hold, og et par fra hvert hold tager et opgavekort, regner stykket ud og sammenligner resultatet med det tal, som i forvejen står på kortet. Hvis facit er større end tallet, driblet de med den store bold hen og lægger opgavekortet på gulvet ved skiltet for større end. Hvis facit er mindre end tallet, driblet de hen til det andet skilt med den lille bold.

Når begge hold er færdige, tjekker læreren kortene sammen med eleverne og viser eksempler på både rigtige og forkerte resultater og gennemgår på den måde stoffet igen.